

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Smochin Marcel,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Suroceanu Natalia către Smochin Marcel și Smochin Tamara cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și a contractului de donație,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, prin care a fost respinsă cererea de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, emisă asupra încheierii Judecătoria Strășeni, sediul central, din 06 februarie 2020,

c o n s t a t ă :

La 06 aprilie 2010, Smochin Tamara a depus cerere de chemare în judecată către Șchiopu Mariana, Șchiopu Mihail, Șchiopu Mădălina, Șchiopu Marin, Suroceanu Natalia, Suroceanu Pavel și Suroceanu Ana, cu privire la evacuarea fără acordarea unui alt spațiu locativ și repararea prejudiciului moral.

La 15 septembrie 2010, Suroceanu Natalia a depus acțiune reconvențională către Smochin Tamara și Smochin Marcel cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și a contractului de donație.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni din 20 aprilie 2012, acțiunea inițială a Tamarei Smochin a fost respinsă, iar cererea reconvențională depusă de Suroceanu Natalia, a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, a fost casată hotărârea Judecătoria Strășeni din 20 aprilie 2012, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecători.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni din 06 februarie 2015 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015), acțiunea inițială a Tamarei Smochin a fost respinsă, iar cererea reconvențională depusă de Suroceanu Natalia, a fost admisă, cu declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 1880 din 18 martie 2008 încheiat între Suroceanu Natalia și Smochin Marcel, și a contractului de donație nr. 1635 din 18 decembrie 2008 încheiat între Smochin Marcel și Smochin Tamara.

S-au încasat în mod solidar de la Smochin Tamara și Smochin Marcel, în beneficiul Nataliei Suroceanu, cheltuielile de judecată în sumă de 750 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2015, recursurile lui Tamarei Smochin și a lui Smochin Marcel, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, au fost considerate inadmisibile.

La 01 iulie 2019, Smochin Marcel a depus o cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, prin care, în urma revenirii în poziția inițială a părților contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 18 martie 2008, să fie dispusă restituirea de către Suruceanu Natalia în beneficiul lui Smochin Marcel a contravalorii imobilului litigios în mărime de 12480 dolari SUA.

În motivarea cererii a indicat că prin hotărârea Judecătoria Strășeni din 06 februarie 2015, instanța a omis să se expună asupra efectelor declarării nulității actelor juridice

Prin încheierea Judecătoria Strășeni, sediul central din 06 februarie 2020, cererea lui Smochin Marcel, cu privire la emiterea hotărârii suplimentare, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 05 martie 2020, Smochin Marcel a depus cerere de recurs, solicitând casarea încheierii Judecătoria Strășeni, sediul central din 06 februarie 2020 și emiterea unei noi soluții de admitere a cererii privind pronunțarea hotărârii suplimentare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, a fost respins recursul declarat de Smochin Marcel și menținută încheierea Judecătoria Strășeni, sediul central, din 06 februarie 2020.

La 02 aprilie 2021, Smochin Marcel a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Smochin Marcel împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020.

La 14 iunie 2021, Smochin Marcel a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021.

În motivarea recursului, s-a indicat că, curtea de apel, soluționând în ordine de recurs, chestiunea ce ține de emiterea hotărârii suplimentare, nu s-a expus asupra recursului suplimentar din 10 iunie 2020 declarat de Smochin Marcel, iar în ordine de revizuire, nu a luat în considerație circumstanța dată.

De asemenea, instanța nu a ținut cont de argumentul invocat în cererea de revizuire, cu privire la examinarea cererii de recuzare din 10 iunie 2020, a Judecătorilor Ion Secrieru, Viorica Mihaila și Iurie Cotruță, fără citarea recurentului Smochin Marcel, care nu a cunoscut despre examinarea recursului.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în cererile de recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Smochin Marcel urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, a fost expediată părților pentru cunoștință, la 01 iunie 201 (f.d.50 vol.IV), însă recepționarea actului judecătoresc, nu a fost constatată.

Astfel, Colegiul consideră că recursul lui Smochin Marcel din 14 iunie 2021, a fost depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

La caz, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, a fost respins recursul declarat de Smochin Marcel împotriva încheierii Judecătoreiei Strășeni, sediul central din 06 februarie 2020, prin care a fost respinsă cererea lui Smochin Marcel, cu privire la emiterea hotărârii suplimentare.

În motivarea soluției, Curtea de Apel Chișinău a indicat că cererea de revizuire este formulată în lipsa temeiurilor legale prevăzute pentru exercitarea căii de atac – revizuirea, ceea ce denotă caracterul abuziv al acesteia.

Verificând motivele recursului prin prisma prevederilor citate, Colegiul constată că cererea de recurs este neîntemeiată.

În speță, se constată că cererea de revizuire a lui Smochin Marcel, a fost întemeiată pe art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: - revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; - instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Reieșind din normele citate, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În context, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, revizuentului să îi devină cunoscută ulterior și să aibă o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

Cu toate acestea, argumentele invocate de Smochin Marcel, că în decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020 și respectiv în încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, nu se face referire la recursul suplimentar depus la 10 iunie 2020, nu pot fi reținute pentru admiterea cererii de recurs, deoarece acestea nu pot constitui o circumstanță nouă, care ar fi în stare să influențeze soluțiile instanțelor pe marginea prezentului litigiu, sau să aibă o putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

Cu referire la faptul că examinarea cererii de recuzare s-a petrecut fără citarea recurentului Smochin Marcel, instanța menționează că, motivele caracteristice cererii de revizuire, urmează să presupună că decizia a cărei revizuire se cere, a fost emisă în privința drepturilor persoanelor care nu au fost implicate în proces, astfel încât situația de fapt reținută de către instanță, văzută prin prisma elementelor noi descrise, nu mai corespunde realității, impunându-se retractarea deciziei respective.

Astfel, Colegiul civil consideră că argumentele recurentului, nu cad sub aspectul prevederilor art.449 lit.c) din Codul de procedură civilă, deoarece, examinarea cererii de recuzare în lipsa unui participant la proces, nu trebuie confundată cu neatragera unei persoane în proces.

Respectiv, Colegiul civil constată că cumulul ipotezelor reflectate în cererea de revizuire și reiterate în cererea de recurs, certifică în mod clar lipsa de substanță a admisibilității contestației în cauză, circumstanțe ce desprind temeinicia concluziei instanței de apel despre lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii.

Sub același aspect, Colegiul reține că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021 este legală și întemeiată, corect constatându-se faptul că, retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței (superiorității) dreptului este principiul stabilității raporturilor judiciare, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs menționează, că, prin revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile, se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, se readuce în discuție o soluție judecătorească definitivă. După cum a fost statuat, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul “res judicata”, care constituie principiul executării hotărârilor definitive. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența unei instanțe ierarhic superioare este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, dar nici într-un caz de a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

Din această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererii de recurs a lui Smochin Marcel ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de recurentă sunt declarative și neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Smochin Marcel.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Suruceanu Natalia către Smochin Marcel și Smochin Tamara cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și a contractului de donație.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru